

WOORDEN VAN JOHANNES CALVIJN

Het voornaamste deel der christelijke religie hebben wij hierin vervat, dat de mensen zullen weten, waarin zij hun zaligheid hebben te zoeken. De kennis tot onze zaligheid heeft drie trappen.

Eerstelijk moeten wij uitgaan van het besef onzer eigen ellende, welk besef ons zo ver moet brengen, dat wij, als dood zijnde in alle delen, de moed geheel opgeven.

Dit heeft plaats, wanneer ons aangewezen wordt de oorspronkelijke en erfelijke verdorvenheid onzer natuur, die een bron van alle kwaad is, die in ons verwekt mistrouwen, wederspanningheid tegen God, hovaardij, gierigheid, kwade lusten en allerlei begeerlijkheid, die ons van alle oprechtheid en rechtvaardigheid aftrekt en ons onder het juk der zonde gevangen houdt.

Dusdoende worden een ieder zijn zonden ontdekt, opdat hij, beschaamd geworden over hun schandelijkheid, gedrongen worde, zichzelf te mishagen, en zich, met al wat hij bezit, als niets te achten.

Dan ook wordt zijn geweten gedagvaard voor Gods rechterstoel, opdat hij, zijn doemwaardigheid erkend hebbende, en als ontvangen hebbende de tijding van zijn eeuwige dood, voor Gods gramschap lere beven.

Dit is de eerste trap, om tot de zaligheid te komen: dat de mens in zichzelf verslagen en ontsteld zijnde, aan alle steun van het vlees vertwijfelt, en nochtans zich niet verhardt tegen het oordeel Gods; maar dat hij, bevende en benauwd zijnde, in smartelijke verzuchting naar genezing zich uitstrekt.

Van deze eerste trap moet hij vorderen naar de tweede, hetwelk plaats heeft, als hij, *door de kennis van Christus* opgeheven zijnde, weer tot zichzelf komt.

Want de mens, die zich zodanig vernederd heeft als beschreven is, blijft niets anders over, dan dat hij zich wendt tot Christus, om door Zijn genade van zijn ellende verlost te mogen worden. Zulk één zoekt nu in Christus zijn zaligheid; hij verstaat Zijn kracht en heerlijkheid. Dat wil zeggen: hij erkent Christus als de enige Hogepriester, door Wie wij met de Vader verzoend worden;

hij neemt Zijn dood aan als de enige offerande, waardoor onze zonden worden geboet, aan Gods eis is voldaan, en de ware en volkomen gerechtigheid is verworven.

Eindelijk erkent hij, dat het Gods genadegift alleen is, welke hem rechtvaardig stelt voor God, zodat hij haar kracht niet deelt tussen Christus en zichzelf.

Van deze trap moeten wij opstijgen tot de derde, te weten, dat wie in de genade van Christus en in de vrucht van Zijn dood en opstanding grondig onderwezen is, zich op Hem met een vast en sterk vertrouwen verlaat, en zeker weet, dat Christus hem zó toebehoort, dat hij in Hem bezit de gerechtigheid en het leven. (Uit: Een verzoekschrift aan keizer Karel V).

Wij laten de mens aanvangen met de zelfkennis. Niet lichtvaardig of oppervlakkig echter; maar hij moet zijn geweten voor Gods rechterstoel brengen, en wanneer hij dan overtuigd is van zijn zondige toestand, zal hij ook de gestrengheid bedenken van het vonnis, dat over alle zondaren geveld is.

Zo valt hij, vernietigd en verslagen over zijn ellende, ootmoedig voor God neer, laat alle zelfvertrouwen varen, en spreekt zijn ganse verlorenheid uit.

Dan wijzen wij hem op de enige grond des behouds: de barmhartigheid Gods, zoals zij ons in Christus is geopenbaard; want alles, wat tot ons heil dient, is in Hem vervuld.

Dewijl dan alle sterfelijke mensen voor God als zondaren veroordeeld liggen, noemen wij Christus onze enige Gerechtigheid; want met Zijn gehoorzaamheid heeft Hij onze overtredingen uitgedelgd, door Zijn offerande Gods toorn verzoend, met Zijn bloed onze smetten uitgewist, door Zijn kruis onze vloek opgeheven, en door Zijn dood voor ons genoeg gedaan.

Zo voltrekt zich, volgens onze lering, de verzoening des mensen met God; niet door enige verdienste, niet door de waarde onzer werken, maar alleen door vrije genade. Omdat wij echter Christus in het geloof omhelzen en in gemeenschap met Hem treden, noemen wij dat naar de wijze der Heilige Schrift: **Rechtvaardiging door het geloof**. (Uit: Het antwoord aan kardinaal Sadolet).

Johannes Calvijn.